

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Галина Стамова Чанева, дм

Катедра „Здравни грижи“

ФОЗ „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“

Медицински университет – София

Определена за външен член на научно жури със Заповед № Р-109-149/26.03.2026г на Ректора на МУ „Проф. Д-р П. Стоянов“ гр. Варна

Относно: процедура за придобиване на образователна и научна степен «Доктор» с кандидат – Денислав Красимиров Иванов - докторант в самостоятелна форма на обучение по докторска програма «Управление на здравните грижи» в професионално направление 7.4. Обществено здраве, с тема на дисертационния труд: Приложение на медицинска суха игла при синдром на субакромиално притискане в раменна става, с научен ръководител доц. Силвия Иванова Филкова, д.оз.

Във връзка с процедурата са представени следните документи:

- Дисертационен труд
- Автореферат – на български и английски език
- Декларации за оригиналност, за достоверност на представените данни
- Списък на научните публикации
- автобиография, копие на протоколи и дипломи

Представените документи на хартиен и електронен носител са в съответствие с процедурата за придобиване на ОНС „Доктор“ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Кратки биографични данни за докторанта

Денислав Иванов представя дипломи за следното образование и професионално развитие:

- 2015 година – ОКС „бакалавър“ по специалност Sport and Exercise Science от Edinburg Napier University гр. Единбург, Шотландия

- 2020 година – ОКС „професионален бакалавър“ на специалност „рехабилитация“ от Медицински колеж на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна
- 2022 година - ОКС „Магистър“ на Национална Спортна Академия – гр. София, специалност „Физикална терапия и рехабилитация“
- 2024 година – зачислен за ОНС „Доктор“ към катедра Здравни грижи на Филиал Сливен при МУ-Варна.
- 2021 година – специализация по Метода на Суха игла
- 2023 година – специализация по Акупунктура и Мокса към Българска асоциация на физиотерапевтите и специалистите по Акупунктура.

Професионалната реализация на Денислав Иванов започва като спортен треньор във футболен клуб „Links United“ гр. Единбург, Щотландия. От 2020 година работи като рехабилитатор в Медицински център Тервел ЕООД – гр. Тервел, а от 2023 година до сега е рехабилитатор в МЦ „Добрич, Физио Център“ ЕООД гр. Добрич.

Актуалност на дисертационния труд

Нарушения в биомеханиката на раменния комплекс и промени в скапуло-хумералния ритъм допринасят за хроничността на симптомите и затрудняват ефективното лечение. В рамките на съвременната рехабилитационна практика водещо значение придобиват методите, насочени към възстановяване на мускулно-скелетния баланс, редуцията на болката и оптимизиране на биомеханичната функция. Чрез интеграция на клинични, инструментални и функционални индекси, изследването осигурява многостранен аналитичен подход, който подпомага формулирането на обективни научни заключения относно ролята на метода на медицинската суха игла в лечението на субакромиални инциденти.

Структура на дисертационния труд:

Дисертационният труд е структуриран в четири глави: Глава първа – Обзор; Глава втора – Цел, задачи и методи; Глава трета – Резултати и обсъждане; Четвърта глава – Собствен алгоритъм за физиотерапевтично

лечение при синдром на субакромиално притискане, включващ метод на сухата игла; изводи, приноси, препоръки, библиография и приложения.

Обемът на дисертационния труд включва 218 стандартни страници, като резултатите са нагледно представени на 20 фигури, 48 таблици и 6 приложения. Използваната литература обхваща 202 заглавия, от които 4 на кирилица и 198 на латиница.

В обзора е представено медико-социалното значение и честотата на разпространение на синдрома субакромиално притискане. Докторанта прави характеристика на същността, механизма на възникване и механизма на увреда при това състояние. Описани са подробно и задълбочено методите за диагностика и лечение. Отделено е специално внимание на метода на сухата игла на основата на значителен брой научна литература. Направена е характеристика на механизма на въздействие и физиологичните ефекти от прилагане на акупунктурната техника. Съвременните тенденции в лечението на синдрома субакромиално притискане подчертава необходимостта от комплексно биомеханично информиране и пациент-центриран подход, като акцент се поставя върху активното възстановяване и дългосрочно функционално подобряване. Прилагането на медицинска суха игла показва обещаващи резултати за редуция на болката, инактивиране на тригерни точки и подобрене на функционалния капацитет, комбинирани с активна кинезитерапия.

В литературния обзор са цитирани съвременни източници на научна информация.

Целта и задачите на дисертационния труд са ясно и конкретно формулирани, като съответстват на избраната от докторанта тема и са насочени към изследване на ефекта от приложение на терапевтичната модалност медицинско сухо заигляне, като допълнение към традиционния физиотерапевтичен протокол.

Определени са седем задачи за изпълнение, като освен анализа на съвременните научни източни по темата е създаден подходящ инструментариум за оценка на клиничното състояние и функционален статус на пациента. В отделна задача е формулирано разработването на експериментален лечебен протокол. Планирано е осъществяване на проспективно, рандомизирано, контролно изследване с две паралелни

групи пациенти, както и проследяване на динамиката и трайността на резултата в кратък и дългосрочен аспект.

Фокусът на трите хипотези е следният: хипотеза 1 – ефект върху мускулната сила ; хипотеза 2 – ефект върху болката; хипотеза 3 – ефект върху функционалния резултат.

В дизайна на проучването са формулирани предмет и обект на изследването, както и критерии за включване и изключване. За провеждане на паралелно-груповото клинично изпитване са формирани две групи: експериментална група, на която се прилага традиционна физиотерапевтична програма и медицинско сухо заигляне; контролна група, на която се прилага само традиционна физиотерапевтична програма. В двете групи са включени по еднакъв брой пациенти – 40. Проследяването на резултатите е осъществено на четири етапа: 1- преди началото на интервенцията; 2- след 3 седмици; 3 – осем седмици след края на програмата и 4- шест месеца след края на програмата. Изследването е реализирано от докторанта, който е квалифициран терапевт, в рехабилитационен център „Добрич Физио Център“ – гр. Добрич, който разполага с необходимото оборудване за физиотерапевтична практика.

Използван е следният методичен инструментариум за оценка: демографски данни; клинични тестове за диагностика; измерване на мускулна сила, обем на движение, болка и функционален капацитет. Извършен е статистически анализ на събраните данни от изследването.

Резултатите са представени нагледно и аналитично в трета глава. Демографските данни показват, че най-често този проблем се наблюдава във възрастта от 40 до 50 години, както при мъжете, така и при жените, като засегнат е десен доминантен горен крайник.

Данните от двете групи – експериментална и контролна, както и сравнителната статистика са анализирани на основата на следните тестове:

- провокативни и диагностични тестове за синдром субакромиално притискане
- тестове за обем на движение и подвижност
- оценка на мускулна сила в раменната става
- динамика на болковия синдром според визуално-аналогова скала
- функционални скали

В четвърта глава „Собствен алгоритъм за физиотерапевтично лечение при синдром на субакромиално притискане, включително медицинска суха игла“ е представен критичен анализ на съществуващия терапевтичен подход при синдром на субакромиално притискане. Докторантът доказва необходимостта от структурирано, фазово-ориентиран и биомеханично обоснована терапия. Описана е концептуалната рамка на авторския терапевтичен алгоритъм, неговата структура и логика, елементите на авторския терапевтичен алгоритъм, както и силните и слаби страни на модела.

Въпреки отделните ограничения, моделът за оценка демонстрира висока диагностична и клинична стойност, като осигурява надеждно измерване на ефектите от терапевтичните интервенции върху мускулната сила, подвижността и функционалността. Предложената система за оценка може да се счита за методологично балансирана и клинично обоснована.

В дисертационния труд е използван научен стил и език за разкриване на проблемите в оценка на потребностите от разширяване на методиката на физиотерапевтичните процедури при рехабилитация на синдром на субакромиално притискане на горен крайник.

Изводите са аналитично и логично изведени от проведеното изследване като са структурирани на основата на тестовите периоди и групите:

- изводи от началото на изследването
- изводи след края на лечението
- изводи след осмата седмица от лечението
- изводи от дългосрочното проследяване
- изводи за всички времеви периоди на лечението
- изводи съобразени със задачите на изследването и формулираните хипотези.

Приноси на дисертационния труд:

Приносите на дисертационния труд имат научен и научно-приложен характер:

- Разширен е теоретичния модел на синдрома на субакромиално притискане чрез анализ на биомеханичните сили, мускулния

дисбаланс, скапуло-хумералната дискоординация и ролята на миофасциалните тригерни точки.

- Обоснована е концептуалната рамка на метода „медицинска суха игла“ като неврофизиологична и биомеханично детерминирана интервенция в рехабилитационния модел на синдрома на субакромиалното притискане.
- Систематизирано и анализирано е съвременното научно познание относно клиника, функции и медико-социално значение на синдрома на субакромиалното притискане.
- Разработен и клинично апробиран е оригинално структуриран алгоритъм при пациенти със синдром на субакромиално притискане, който включва заигляне с медицинска суха игла и традиционни физиотерапевтични средства.
- Въведена е функционална оценка, включваща комбинирани клинични индекси, което повишава обективността и диагностичната точност, както и проследимостта на терапевтичния ефект.
- За първи път в национален контекст е доказано статистическото и клинично значимо превъзходство на комбираната /физиотерапия, комбинирана с метода суха медицинска игла/ спрямо стандартната физиотерапия при синдром на субакромиално притискане.
- Чрез средносрочно и дългосрочно проследяване е доказана устойчивостта на терапевтичния ефект на разработения алгоритъм.

Препоръките са насочени към практикуващите специалисти и към Медицинските университети, където се обучават рехабилитатори. Специалистите е необходимо да имат достъп до качествено следдипломно обучение за практикуване на алгоритъма при синдром на субакромиално притискане, а университетите да обогатят теоретичното и практическото обучение с разработената методика.

В Приложение 1 са направени детайлни оперативни описания на техниката по метода на сухата игла.

В Приложение 2 е показано използването на тестове за оценка на състоянието при синдром на субакромиално притискане чрез снимков материал.

В Приложение 3 е представено нагледно /снимков материал/ изпълнение на техники от протокола с медицинска суха игла.

В приложение 4 – Употреба на апарат Acheaweу фасциална манипулация

В Приложение 5 – Представени са кинезитерапевтични техники – снимков материал

В Приложение 6 е представен документ за регистриране и съхраняване на данни от проведените функционални тестове.

Авторефератът на дисертационния труд включва основните елементи на проведеното изследване.

Докторантът представя 2 публикации, свързани с темата на дисертационния труд.

Заключение

В заключение считам, че дисертационният труд на тема: „ Приложение на медицинска суха игла при синдром на субакромиално притискане в раменна става» напълно отговаря на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна, поради което давам положителна оценка и предлагам на членовете на научното жури да вземат решение, за присъждане на образователната и научна степен «доктор» на Денислав Красимиров Иванов по професионално направление 7.4. Обществено здраве и научна специалност «Управление на здравните грижи».

15.04.2026 г.

Рецензент:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

проф. Г. Чанева, дМ